

[Miljøministeren]

Udenlandske forursningskader

Koncentrationerne af svovldioxid i luften er størst i den østlige del af Nordamerika, Japan og Mellemeuropa. Ikke blot inden for de stærkest belastede områder i Nordamerika og Mellemeuropa, men også i mindre stærkt belastede områder, blandt andet i det sydlige Norge og i det mellemste Sverige, er der konstateret forurening af søer og vandløb, i en række tilfælde i en sådan grad, at den naturlige flora og fauna er uddød.

Nedbørens indhold af svovlforbindelser og et vist omfang af kvælstofforbindelser er af afgørende betydning for forureningen af søer og vandløb. Forureningsfænomenerne er imidlertid ikke kun afhængige af de kemiske forbindelser fra atmosfæren, men også af jordbundstyper og af menneskeskabte faktorer, især arealudnyttelsen. Inden for stærkt belastede regioner i Nordamerika og Mellemeuropa er der konstateret omfattende skader på nåleskovene. Der er imidlertid usikkerhed om, hvilken rolle atmosfærens indhold af svovldioxid og kvælstofoxider spiller i forbindelse med disse skader. Der foreligger ikke nogen generel, videnskabeligt accepteret forklaring på skaderne, men det er en udbredt opfattelse blandt sagkyndige, at svovl- og kvælstofforbindelser er i det mindste en medvirkende årsag til de observerede skader.

Forholdene i Danmark

Hvis jeg vender mig mod forholdene i Danmark, er der ikke observeret skader på danske søer og vandløb, som kan tilskrives forurening fra atmosfæren. Forklaringen herpå er dels, at danske jordbundstyper generelt ikke er særligt forureningsfølsomme, dels at den største del af de samlede arealer i forbindelse med landbrugsdriften periodisk tilføres kalk med neutraliserende virkning. De skader, der er observeret i vestjyske nåletræsplantager, er ikke mere omfattende, end hvad der ifølge de fleste forstkyndige kan forklares ved de senere års unormale temperatur- og nedbørsforhold. Indholdet af svovldioxid og kvælstofoxider i luften i Danmark er generelt så lavt, at der er grund til at tro, at det er uden sundhedsmæssig betydning for raske mennesker. Ifølge udvalget kan det ikke afvises, at der under specielle vejrforhold kan forekomme koncentrationer i byområderne, som kan være belastende for per-

soner med luftvejssygdomme. Bidraget fra trafikken i byområderne vil normalt være af væsentlig større betydning end bidraget fra fyring med kul og olie. Svovlet er endelig en medvirkende årsag til materialenedbrydning, som er af størst omfang i byområderne.

Foreningsbegrænsende foranstaltninger

Udvalget har i denne sammenhæng vurderet forskellige tekniske muligheder for at reducere udsendelsen af svovldioxid. Røggasafsvovling kan i princippet gennemføres i mange forskellige processer og adskiller sig ved de fysiske og kemiske principper, der ligger til grund for fjernelsen af svovldioxiden, og ved forskellige restprodukter. Processerne adskiller sig også fra hinanden i investerings- og driftsøkonomi, og det er kun et fåtal, som har fundet anvendelse. Der er grund til at antage, at de kommende års udviklingsarbejde både herhjemme og i udlandet vil medføre bedre eller billigere processtyper.

Da røggasafsvovling endnu er en relativt ny teknologi, foreligger der kun begrænsede oplysninger om mulighederne for anvendelsen eller deponering af de restprodukter, der fremkommer af processen.

Samfundsmæssige konsekvenser

Udvalget har gennemgået 3 beregningseksempler – såkaldte scenarier – hvorved man har vurderet de samfundsmæssige konsekvenser, dvs. konsekvenser for betalingsbalancen, beskæftigelsen og konkurrenceevnen, af forskellige indgreb til reduktion af svovldioxidudledningerne. Jeg skal tillade mig at henvise til udvalgets rapport for en nærmere gennemgang af disse 3 scenarier.

Med hensyn til røggasafsvovling vil omkostningerne påvirke betalingsbalancen afhængigt af, hvor stor en del af investeringen der baseres på dansk arbejdskraft. I den første del af perioden frem til år 2000 vil der kunne forudses en vis positiv effekt på beskæftigelsen. Over perioden som helhed vil den samlede beskæftigelsesmæssige effekt blive negativ på grund af de øgede omkostninger, men dog af beskedent omfang. Såfremt røggasafsvovling begrænses til nye kraftværker, vil den deraf følgende stigning i elprisen kun have beskedent virkning på erhvervslivets konkurrenceevne.